

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **KviKvi s.r.o.**
sídlem Veselá 237/37, Brno
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2020, č. j. KUJI 37709/2020, sp. zn. ODSH 705/2019 Krp,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 17. 4. 2020, č. j. KUJI 37709/2020, sp. zn. ODSH 705/2019 Krp, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Městský úřad Velké Meziříčí (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím ze dne 29. 3. 2019, č. j. DOP/20475/2018-novotna/7507/2018, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobce dopustil tím, že nezjištěný řidič jím provozovaného vozidla registrační značky X dne 16. 11. 2017 v 08:07 hod. na dálnici D1 v úseku 147. – 151. km jel průměrnou rychlostí 92 km/h, přičemž přechodnou úpravou provozu zde byla povolena nejvyšší dovolená rychlost 80 km/h. Za přestupek uložil městský úřad žalobci pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Odvolání podané proti tomuto rozhodnutí dne 16. 4. 2020 zamítl žalovaný napadeným rozhodnutím jako nepřípustné dle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nebylo podáno oprávněnou osobou. Žalovaný dospěl k závěru, že odvolání podala společnost FLEET Control, s.r.o., která však ani přes výzvu správního orgánu nedoložila oprávnění žalobce v řízení zastupovat.

II. Obsah žaloby

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Uvádí, že ve správním řízení byl zastoupen společností ODVOZ VOZU s.r.o. Odvolání bylo podáno z datové schránky společnosti FLEET Control, s.r.o., na hlavičkovém papíře společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. a bylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem fyzické osoby Ing. X, který se označil jako pověřený zaměstnanec. Městský úřad vyzval k odstranění vad podání dle § 37 odst. 3 správního řádu společnost FLEET Control, s.r.o., neboť se mylně domníval, že odvolání podala tato společnost, protože bylo odesláno z její datové schránky.
4. Podstatné však dle žalobce není to, z čí datové schránky je podání odesláno, ale kdo z obsahu podání jako jeho podatel vyplývá. V nynější věci podal odvolání Ing. X jakožto pověřený zaměstnanec společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. Na základě obsahu odvolání lze jako o podateli reálně uvažovat pouze o dvou osobách: 1) Ing. X, nebo 2) ODVOZ VOZU s.r.o.
5. K odeslání odvolání z datové schránky společnosti FLEET Control, s.r.o. došlo kvůli administrativnímu pochybení. Ing. X. totiž má (resp. měl) přístup jak do datové schránky ODVOZ VOZU s.r.o., tak i do datové schránky FLEET Control, s.r.o., a nevšiml si, že je přihlášen do nesprávné datové schránky. Městský úřad proto měl správně vyzvat k odstranění vad společnost ODVOZ VOZU s.r.o. tak, aby předložila pověření pro Ing. X.
6. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nezákonné, neboť vychází z nesprávného právního názoru, že „podatelem“ odvolání ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu byla společnost FLEET Control, s.r.o., přestože ve skutečnosti je podatelem odvolání zmocněnec žalobce, společnost ODVOZ VOZU s.r.o., přičemž za tuto procesní úkon učinil pověřený zaměstnanec Ing. X.
7. Závěrem se žalobce obsáhle vyjadřuje ke způsobu zveřejňování soudních rozhodnutí na webu Nejvyššího správního soudu a navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ani Ministerstvo dopravy k podnětu žalobce neshledalo důvody k zahájení přezkumného řízení. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
10. Žaloba je důvodná.
11. Ve správním spise je založeno odvolání ze dne 16. 4. 2019, které bylo odesláno z datové schránky společnosti FLEET Control, s.r.o. na hlavičkovém papíře společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. a v odvolání je uvedeno, že je podává žalobce. Ing. X je v odvolání označen jako pověřený zaměstnanec. Na vytištěném dokumentu je vyznačeno, že jej digitálně podepsal Ing. X. Třebaže nelze z listinného spisu jednoznačně ověřit, že elektronický dokument byl podepsán uznávaným elektronickým podpisem Ing. X, ani žalovaný toto tvrzení obsažené v žalobě nečiní ve svém vyjádření sporným, a lze z něj tedy skutkově vycházet. Městský úřad dne 7. 5. 2019 vyzval společnost FLEET Control, s.r.o. k doložení plné moci, na což tato společnost reagovala sdělením, že v této věci ve správním řízení nikoho nezastupuje.
12. Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), úkon učiněný osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky dle § 8 odst. 1 – 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, *prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.*
13. Jedná se tedy o tzv. fikci podpisu, která se uplatní pouze tehdy, pokud samotný úkon není elektronicky podepsán, neboť fikce nastupuje právě pouze v případě absence podpisu. Nejvyšší soud ve stanovisku pléna ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. PlsN 1/2015, č. 1/2017 Sb. NS, dospěl mimo jiné k závěru, že *„bylo-li podání v elektronické podobě opatřeno uznávaným elektronickým podpisem ve smyslu § 6 odst. 1 a 2 zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (dříve podle § 11 odst. 1 a 3 zákona o elektronickém podpisu ve znění účinném do 18. 9. 2016), nepoužije se tzv. fikce podpisu podle § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, i když bylo učiněno prostřednictvím datové schránky.“* K tomuto pojetí se přihlásil také Nejvyšší správní soud (srov. usnesení ze dne 16. 11. 2017, č. j. Vol 65/2017-24).
14. Z citovaného stanoviska pléna Nejvyššího soudu dále plyne, že uskutečnění elektronického podání prostřednictvím datové schránky znamená „nahrazení“ uznávaného elektronického podpisu, který se jinak (při jiném způsobu elektronického podání) vyžaduje jako náležitost podání. Ačkoliv bylo podání učiněno z datové schránky určité fyzické nebo právnické osoby, je třeba ho vždy pokládat za procesní úkon toho, kdo podle obsahu podání učinil procesní úkon. Není-li však elektronické podání učiněné z datové schránky osobou, pro kterou nebyla datová schránka zřízena, podepsáno uznávaným elektronickým podpisem, je takové podání (přestože bylo učiněno prostřednictvím datové schránky) třeba doplnit ve lhůtě listinným originálem nebo elektronicky.

15. Jinými slovy, elektronické podání bez uznávaného elektronického podpisu učiněné z „cizí“ datové schránky má stejné účinky jako elektronické podání prostřednictvím veřejné datové sítě, a jako takové je třeba (aby byly zachovány jeho účinky) je ve stanovené lhůtě doplnit listinným originálem nebo elektronicky. Stanovisko Nejvyššího soudu se týká občanského soudního řízení a trestního řízení, nicméně jeho závěry jsou dobře zobecnitelné i na právní úpravu správního procesu. I ve správním řízení totiž platí, že podání učiněné prostřednictvím datové sítě bez uznávaného elektronického podpisu je podle § 37 odst. 4 správního řádu úkonem způsobilým vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání, tj. písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem, aniž by přitom bylo nutné k takovému doplnění podatele vyzývat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, čj. 9 As 90/2008 – 70).
16. Pakliže tedy bylo odvolání podáno jménem žalobce a bylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem Ing. X, nelze je přičítat společnosti FLEET Control, s.r.o., z jejíž datové schránky bylo odesláno. Ing. X byl podepsán jako pověřený zaměstnanec (v nynější věci není podstatné, zda jako zaměstnanec žalobce nebo společnosti ODVOZ VOZU s.r.o., neboť žalobce byl touto společností ve správním řízení zastoupen). Pokud tedy měl správní orgán pochybnosti o oprávnění Ing. X činit jménem žalobce procesní úkony, měl vyzvat k doložení oprávnění jednat za žalobce nebo společnost ODVOZ VOZU s.r.o. právě Ing. X a nikoliv společnost FLEET Control, s.r.o., která odvolání nepodala (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 9 As 265/2020 – 43).
17. Ze stejného důvodu nemůže napadené rozhodnutí obstát, neboť jeho odůvodnění se opírá o právní závěr, že odvolání podala společnost FLEET Control, s.r.o. Tento závěr je s ohledem na výklad provedený výše nesprávný.
18. Konečně, ani kdyby odvolání nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem Ing. X, nebylo by na místě odvolání zamítat pro nepřipustnost. Pokud by totiž bylo odesláno z „cizí“ datové schránky, nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem a nebylo poté dle § 37 odst. 4 správního řádu potvrzeno, nevyvolalo by žádné účinky.
19. Otázka zveřejňování soudních rozhodnutí na internetu nemá žádnou souvislost s předmětem tohoto řízení.

V. Závěr a náklady řízení

20. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným výše (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
21. O nákladech řízení žalovaného soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení procesně úspěšný, nicméně soud shledal důvody k postupu dle § 60 odst. 7 s. ř. s. a z důvodů hodných zvláštního zřetele žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.
22. Důvody hodné zvláštního zřetele spatřuje krajský soud v tom, že procesní vada v postupu správních orgánů, pro kterou bylo napadené rozhodnutí zrušeno, vznikla v souvislosti s nepřehledným postupem žalobce, resp. jeho zmocněnce, nebo ještě přesněji, údajného pověřeného zaměstnance tohoto zmocněnce (nebo údajného zaměstnance žalobce?).

Společnost ODVOZ VOZU s.r.o. je svými obstrukčními taktikami ve správním řízení soudům dobře známa (srov. např. rozsudky ze dne 15. 6. 2021, č. j. 3 As 115/2019 – 37, nebo ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 82/2020 – 54). Namísto toho, aby tato společnost řádně uplatňovala práva žalobce, vtáhla do hry další subjekt spojený s tzv. pojištěním proti pokutám, tj. společnost FLEET Control s.r.o., jejíž datová schránka byla využita. Odvolání však přímo nepodal ani jeden z těchto subjektů, bylo podepsáno soukromou osobou Ing. X, který nedoložil zmocnění za kohokoliv ze zúčastněných jednat. Pro tento procesní nepořádek způsobený žalobcovou volbou zmocněnce proto krajský soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stejným způsobem postupoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 As 237/2018 – 27, s jehož závěry se krajský soud ztotožňuje.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 10. listopadu 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce